

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá kompenzačními strategiemi ve výuce češtiny jako cizího jazyka a jejich konkrétními realizacemi v mluvených a psaných komunikátech. Teoretická část vychází z aktuální lingvodidaktické koncepce v cizojazyčné výuce, kterou je komunikační metoda a otázka komunikační kompetence jinojazyčných mluvčích. V souvislosti s tím se zabývá problematikou komunikačních strategií a předkládá nejvýznamnější teoretická pojetí a klasifikace komunikačních a kompenzačních strategií zahraničních badatelů. Dále uvádí vymezení kompenzačních strategií pro češtinu jako cizí jazyk podle Společného evropského rámce pro jazyky, který je v současné době závazným dokumentem pro definování jazykových dovedností na jednotlivých jazykových úrovních. Na teoretickou část navazuje empirická část, jež na základě teoreticky stanovené klasifikace kompenzačních strategií pro účely výzkumu v rámci této diplomové práce analyzuje konkrétní mluvené a psané produkce jinojazyčných mluvčích. Data použitá pro analýzu byla v případě mluvených komunikátů pořízena z audionahrávek a přepisů vyučovacích hodin v různých typech jazykových kurzů a v případě psaných komunikátů byly použity texty z veřejně přístupného korpusu MERLIN. Na základě příkladů získaných ze zkoumaného materiálu byla provedena analýza způsobů realizace kompenzačních strategií a srovnání výskytu jednotlivých typů kompenzačních strategií v mluvených a psaných komunikátech. Rovněž bylo pojednáno o problematice identifikace kompenzačních strategií a otázce jejich naučitelnosti, v rámci které byly navrženy možnosti implementování kompenzačních strategií do jazykové výuky.